

מרכז מידע של המוסד לבטיחות ולגיהות

דואר אלקטרוני: info@osh.org.il

השאלה: מתי נדרשת המלצת רופא תעסוקתי לעובד החוזר לעבודה לאחר תאונת עבודה? 59179

התשובה: בתחיקת הבטיחות בעבודה לא אותרה חובה גורפת לאישור רופא תעסוקתי, בעת חזרה מהיעדרות בגין תאונת עבודה כלשהי. עם זאת, קיימת התייחסות לבדיקה של עובדים בחומרים

מסוימים, המוגדרים בתקנות ייחודיות. כמו כן, על פי תקנות מס מקביל (שירותי בריאות בעבודה), 1973 [תקנה 2 סעיף 1], רשאי המעביד להפנות את העובד לבדיקת רופא תעסוקתי.

כפי שצוין לעיל, בתקנות מסוימות לבטיחות בעבודה מופיעה, תחת הכותרת "חובת בדיקות רפואיות", דרישה לבדיקה על ידי "רופא מורשה" (רופא תעסוקתי

או רופא מוסמך בנושא), כאשר עובד נעדר מעל חודשיים בגין מחלה או טיפול רפואי. דרישה זו מופיעה בתקנות גיהות תעסוקתית, כגון תקנות הבטיחות בעבודה (גיהות תעסוקתית ובריאות העובדים בעופרת), התשמ"ד-1983, דרישה לרופא "מורשה" מופיעה גם בתקנות עגורנאים.

דוד זיו

השאלה: מהן הנחיות התחיקה להקמת פיגומים 62152?

התשובה: ההנחיות להקמת פיגומים מופיעות בתחיקה הישראלית הבאה:

1. תקנה 17 "לתקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בנייה), התשמ"ח-1988": "השגחת בונה מקצועי לפיגומים" מתייחסת באופן מפורש להקמה ופירוק של פיגומי זקיפים, כדלהלן: "לא יתקינו ולא יפרקו פיגום זקפים, שגובהו עולה על 6 מטרים, אלא תחת השגחתו והנהלתו הישירה של בונה מקצועי לפיגומים". לפי תקנות אלה:

"בונה מקצועי לפיגומים" - מי שעבד שלוש שנים לפחות בהקמת פיגומים ועמד בהצלחה במבחן, לפי תוכנית מבחנים שאישר מפקח העבודה הראשי, או בעל הסוג הממשלתי הגבוה ביותר בטפסנות; 2. הקמה ובדיקה של הפיגומים מהסוגים האחרים תיעשה על פי ההנחיות המפורשות של היצרן או באמצעות אנשי מקצוע המתמחים בנושא (פיגומים תלויים, פיגומים ממוכנים).

תקנה 20 בדיקת פיגום

"(א) מנהל העבודה יבדוק כל פיגום לקביעת יציבותו והתאמתו למטרה שלה הוא נועד.

(ב) הבדיקה לפי תקנת משנה (א) תיערך עם התקנתו של הפיגום ולפני שהחלו להשתמש בו, ולאחר מכן -

- (1) אחת לשבעה ימים לפחות;
 - (2) אחרי כל הפסקת עבודה של שלושה ימים או יותר;
 - (3) אחרי כל הפסקת עבודה של יום אחד או יותר בשל גשם או רוח.
 - (4) אחרי כל שינוי שנעשה בפיגום, אשר נודע לו עליו.
- (ג) מנהל העבודה ירשום בפנקס הכללי דין וחשבון על כל בדיקת פיגום ויביא את הרישום לידיעת מבצע הבנייה. הוראה זו לא

תחול לגבי פיגום שאין אדם עלול ליפול ממנו לעומק העולה על 2 מטרים ולגבי פיגום חמור".

בניית הפיגום, התכנון ואישורו, מופיעים בתקן הישראלי (ראו בהמשך). בדיקת הפיגום ניתנת לביצוע באמצעות סמכות הנדסית מפעלית מתאימה, לדוגמה: עובד תחזוקה מיומן או עובד הנדסה שהודרך על ידי בונה פיגומים מוסמך. האפשרות הנוספת היא בדיקת הפיגומים על ידי בונה פיגומים מוסמך. במידה שמדובר בפיגומים שהשימוש בהם במפעלכם אמור להתמשך על פני תקופה ארוכה, מוצע שסמכות הנדסית מהמפעל (מהנדס מכונות) תכשיר מקרב עובדי המפעל עובד מתאים לבדיקת הפיגומים (לדוגמה: עובד תחזוקה מיומן). ההכשרה צריכה להתבסס על דרישות ת"י 1139 (פיגומים) והתקנות הרלוונטיות לתקנות הבטיחות בעבודה (עבודות בנייה), תשמ"ח-1988.

תקינה

קיים תקן ת"י 1139 חלק 1: פיגומים - כללי תקציר התקן: תקן זה חל על פיגומים עשויים עץ או מתכת (להלן: פיגומים) לביצוע עבודות בנייה ועבודות תחזוקה במבנים, לרבות התכן, הייצור, ההקמה והבטיחות שלהם. כמו כן, התקן מפרט את החומרים, המבנה והמידות של פיגומים שאפשר להקים ללא צורך בחישוב סטטי. תקן זה דן גם בתכן לפיגומים מיוחדים, בצורות, במידות ובחומרים אחרים, והמיועדים לעומסים מיוחדים, הנערכים לפי חישוב סטטי של המהנדס (ראו פרק ד'), ושהקמתם נעשית בפיקוח המהנדס. בתקן הנ"ל שולבו, בין היתר, פרקים המבהירים את סוגי הפיגומים ואת אופן הרכבתם. אפשר לעיין בתקנים או לרוכשם בספריית מכון התקנים הישראלי ברח' חיים לבנון 42, תל אביב, טל: 03-6465191.

יעקב מאירסון